BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 6 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 21.462/935

Nr. 230 Joi 22 August 1940
10 Pagini P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei. UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

POZIȚIA INDUSTRIEI NAȚIONALE

Plecând dela recunoașterea unei realități economice de netăgăduit, aceea că ogorul a fost și este încă principala sursă de producție a țării românești și că de pe urma lui trăesc patru cincimi din populația țării, guvernul actual a proclamat primatul agriculturii ca reazăm al politicii sale de stat. Dar aceasta nu înseamnă de fel, că toate celelalte ramuri ale producției românești — și în deosebi producția industrială — trebuesc părăsite sau puse pe picior de absolută inferioritate. Nici chiar sub pretextul că așa ar cere necesitățile încadrării noastre în viitoarea organizare economică a Europei. Ceeace trebue să recunoaștem — și în coloanele acestui ziar am ridicat de foarte multe ori problema — este că pornind la industrializarea țării, n'am respectat o anumită ordine de preferință, firească și absolut necesară, ierarhizând sectoarele de producție supuse procesului de industrializare, după cum acestea își găseau sau nu baza de susținere și rațiunea lor în sursele și condițiunile naturale ale țării, cum și în deprinderile poporului român.

Furați de curent — și uneori de jocul unor interese lăturalnice — am putut greși ajutând și creiații industriale dovedite viabile datorită mai mult protecționismului exagerat de stat și sacrificării intereselor consumatorului român. Dar de aci nu rezultă, că trebue să renunțăm în bloc, la toată armătura industrială a țării, realizată cu atâtea sacrificii, când experiența și conjunctura evenimentelor, firește, — ne-au dat măsura în care ne putem sprijini pe ea, chiar în împrejurări vitrege.

Desigur, că accentul trebue să cadă pe industriile în legătură cu agricultura și că în această ordine a lucrurilor ar fi mai mult decât absurd să ne gândim a renunța la menținerea sau desvoltarea unor industrii încadrate intim în posibilitățile naturale ale țării, cum ar fi industria morăritului, a zahărului, a spirtului, a pastelor făinoase, a conservelor de legume, fructe, carne și pește, a resturilor animale, a plantelor medicinale, a țesătoriilor, a lemnului; după cum nu ni se poate cere să renunțăm nici la o serie de industrii extractile și de rafinare a produselor subsolului nostru, când în unele (extracția păcurii și a aurului), țăranul român este adevărat pionier, ca unul din cei mai vechi descoperitori și exploatatori.

Dacă se impune o schimbare în fizionomia industrială a economiei românești, aceasta trebue să fie în primul rând în direcția naționalizării ei, pentruca marile beneficii, întemeiate de sigur și pe o politică constantă de protecționism și avantagii acordate de stat, să se reverse asupra masselor românești de întreprinzători, technicieni, muncitori și consumatori, decât să umple buzunarele străinilor din țară și al concernelor internaționale.

Pentru rest, rămâne la capacitatea de viabilitate și de adaptare a fiecării unități industriale sau categorii de industrii, la condițiile nouei ordine economice europene, — fără sprijin excesiv din partea statului și fără sacrificii nelimitate din partea consumatorilor.

INCĂ UN DOCUMENT CONCLUDENT

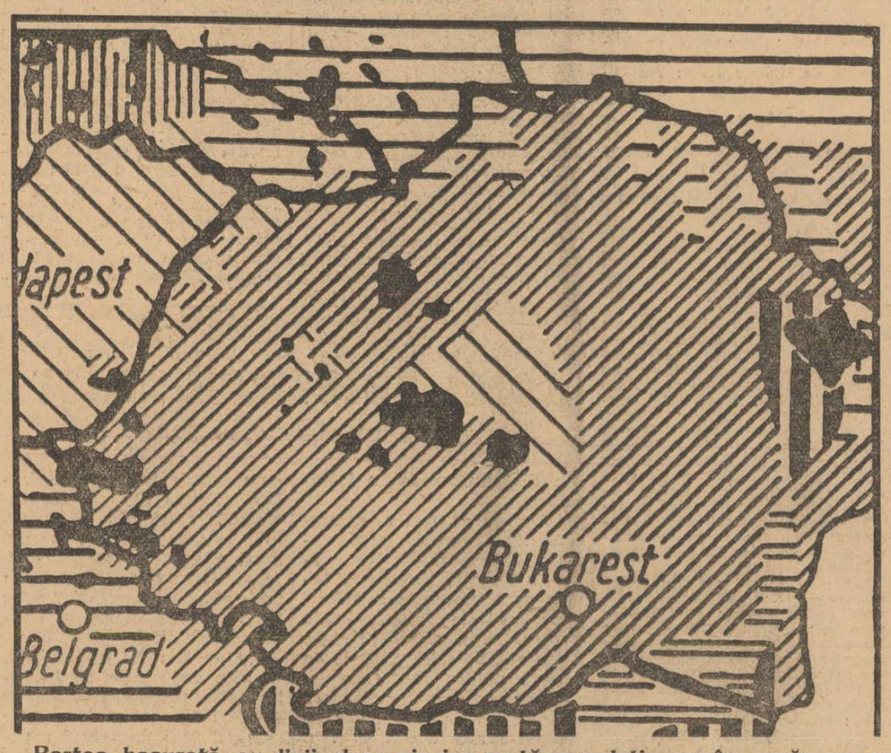

Partea haşurată cu linii dese piezise arată populația românească; cea cu linii haşurate rari, populația maghiară și secuiască, iar petele negre, populația germană

Harta de mai sus a Transilvaniei, prezintată de d. dr. Karl Haushofer, profesor la Universitatea din München, cu titlul „State și popoare ale Europei, 1919" în al treilea volum al operei sale „Raumüberwindende Mächte", a apărut în 1934.

După această hartă, marginea blocului românesc în multe puncte atinge, iar într'un punct chiar depășește, însăși frontiera politică româno-maghiară.

Populația românească se înfățișează ca un tot omogen între frontierele actuale.

Neînsemnate insule ungurești, mai importante insule germane și regiunea Secuilor sunt singurele locuri cari rup, — deși în mică măsură, — unitatea etnică a poporului român.

Singura zonă de amestec este a șesului Banatului, zonă de amestec româno-german, care sub această formă depășește frontiera politică româno-iugoslavă.

NEGOCIERILE ROMÂNO-MAGHIARE DELA TURNU-SEVERIN

TEXTUL COMUNICATULUI OFICIAL

— Dela trimisul nostru special —

Turnu-Severin, 19 August

Azi la ora 10 dim. au reînceput la Palatul Cultural desbaterile conferinței româno-maghiare, pentru soluționarea diferendului între cele două țări.

Delegații români sosesc în grupuri și pe etape: la 9 și jumătate experții tehnici și statistici, cu d. prof. Sabin Mănăilă; la 10 fără un sfert, d. general Corneliu Dragalina cu experții militari; la 10 fără 10, d. ministru plenipotențiar Valeriu Pop, președintele comisiei, însoțit de d. I. Tomaziu secretarul comisiei.

Delegația maghiară a sosit la ora 10.

D. ministru Andre de Hory, președintele comisiei, este îmbrăcat civil, ca și d. Szilagy Sebes, directorul presei din ministerul de externe ungar.

Toți ceilalți sunt în ținută militară.

La 11 fără un sfert, delegația maghiară a părăsit Palatul Cultural.

*

Ședința care urma să se țină la orele 17 a fost fixată pentru orele 20,30, interval socotit îndestulător pentru primirea instrucțiunilor dela Budapesta.

MASA OFERITĂ DE DELEGAȚIA MAGHIARA

La ora 13, delegația maghiară a oferit celei române, cu toată curtoazia, o masă pe bordul vaporului „Sofia".

CEAIUL OFERIT PRESEI

La ora 18,30, d. ministru Valer Pop, președintele comisiei române, a oferit reprezentanților presei streine și române, un ceai, în saloanele vaporului „Carol al II-lea", la care au participat câteva zeci de ziariști români și streini.

D-nii miniștri plenipotențiari Valer Pop și Dinu Hiotu, ca și d. general Corneliu Dragalina, s'au întreținut cu o extremă bunăvoință cu toți cei prezenți, până la ora fixată ședinței de seară a conferinței.

Trebue subliniat faptul că sosirea d-lui George Vălimărescu, ca director al protocolului ministerului de externe a făcut o excelentă impresie sub raportul unei propagande eficace.

TELEGRAME DIN ARDEAL

Un amănunt demn de reținut îl constitue sutele de telegrame sosite președintelui delegației române în cursul zilei din tot cuprinsul Ardealului și prin care personalități de seamă ca și țărănimea cer răspicat apărarea drepturilor sfinte ale poporului și pământului ardelenesc. Astfel de telegrame a primit din partea românilor ardeleni și președintele comisiunii maghiare.

Inaintea ședinței de seară, delegația maghiară a depus documentele la căpitănia portului, pentru a putea rămâne.

ȘEDINȚA DE SEARA

La ora 8,25, delegația maghiară în frunte cu d-nii miniștri Andrei Tehory și Bardossy, ministrul Ungariei la București au sosit la ședința de seară.

Delegația română, sosită cu un sfert de oră mai înainte era prezentă în plenul ei.

DELEGAȚIA ROMÂNĂ EXAMINEAZĂ CONTRA-PROPUNERILE UNGARE

La ora 11 seara delegația maghiară s'a retras pe terasa palatului cultural lăsând delegației române răgazul necesar examinării contrapropunerilor ungare primite dela Budapesta în cursul după amiezii.

La rândul ei, delegația română e în continuă legătură cu guvernul nostru.

La ora 11 și jum. seara ambele delegațiuni s'au reunit

*

La ora 12 noaptea, delegații militari maghiari părăsesc conferința în grup. După un sfert de oră, președintele delegației maghiare, d. ministru André de Hory pleacă, de asemeni, spre gară. Aflăm că în noaptea aceasta ia drumul Budapestei spre a primi personal instrucțiile guvernului său.

Ultimul care se desparte de delegații români e d. Bardossy, ministrul Ungariei în România, care, de asemeni, pleacă spre gară, ca de acolo să meargă direct la București.

Despărțindu-se de ziariștii maghiari, d. ministru Bardossy declară că cele două delegații își vor continua misiunea în formația neschimbată, — d-sa rămânând însă un simplu observator.

Nu rămân în „Palatul Cultural" decât membrii delegației române cari vor avea la ora 1 noaptea o convorbire telefonică cu București.

COMUNICATUL OFICIAL

Delegațiile ungară și română au ținut, azi 19 August 1940, două ședințe.

In cursul acestor ședințe, d. ministru Valer Pop a expus punctul de vedere românesc.

Excelența Sa d. de Hory și-a făcut observațiile. Cei doi delegați au căzut de acord să refere personal guvernelor lor, în timp ce delegațiile rămân mai departe la Turnu-Severin.

Data ședinței următoare va fi comunicată ulterior.

G. L.

ROLUL INTERMEDIARILOR

In aceiaș zi în care o telegramă a agenției „Havas" anunța că un stat vecin a hotărît definitiva eliminare a evreilor din comerțul de cereale, ziarele publicau extrasul din procesul verbal al consiliului de administrație din 23 Iulie 1940 al „Asociației generale a comercianților și exportatorilor de cereale din România".

Semnează d-nii: Loebel M. și I., Hailpern, Landau, Proch, Presente, Klein, Calmanovici, Kern, Adelstein, Lichtinger, S. A. Focșăneanu și — de sământă — câteva nume românești.

Trecem peste faptul că statutul pentru statornicirea drepturilor evreilor glăsuia altfel în ce privește componența consiliilor de administrație; trecem peste faptul că sunt semnați evrei cari au părăsit de mult țara; ne oprim numai la aspectul economic al cazului de față.

Sunt foarte mulți oameni, de bună credință, cari citind statisticile impozitelor directe, fac constatarea că plugărimea — cam 82 la sută din populația țării — plătește infinit mai puțin decât comerțul orășenesc.

Cifrele stricte dau o aparentă justificare logicei.

In realitate însă, principalele venituri ale statului și ale particularilor vin dela pătura

(Continuare in pag. 2-a)

VASELE ROMÂNEȘTI NU VOR MAI PĂTRUNDE IN APELE ENGLEZE

In urma comunicării Guvernului Reichului cu privire la blocada totală a Insulelor Britanice, Guvernul român a luat dispoziții ca vasele românești să nu mai pătrundă în apele engleze.

UN AMENDAMENT LA LEGEA NEUTRALITĂȚII AMERICANE

Washington, 19 (Rador). — Senatul a aprobat un amendament la legea neutralității Statelor Unite.

Acest amendament prevede că vapoarele americane pot să intre în zonele de război, pentru a evacua copiii refugiați.

PESTE 2.000 DE EGIPTENI ARESTAȚI DE ENGLEZI

Berlin, 19 (Rador).— Agenția „D. N. B.", după o știre primită de corespondentul său dela frontiera egipteană, anunță că autoritățile britanice au procedat la arestarea a peste 2.000 egipteni în diferite regiuni ale țării.

Cei arestați au fost închiși într'o tabără de concentrare la sud de peninsula Sinai.

Egiptenii arestați ar prezenta un pericol pentru securitatea statului.

IN CORPUL ZIARULUI:

SOMALIA BRITANICĂ A FOST EVACUATĂ

ACȚIUNEA GERMANIEI IMPOTRIVA ANGLIEI

Un demers in legătură cu paraşutiştii. — Proclamarea blocadei. — In jurul discursului contra-candidatului d-lui Roosevelt la preşedinţie

Prin telefon dela corespondentul nostru din Berlin

Berlin, 19. — Guvernul elvețian a fost rugat de ministerul de externe german să transmită guvernului englez o notă în care e tratată încă odată chestiunea paraşutiştilor germani.

Referindu-se la declarația din 13 Mai 1940, guvernul german face din nou cunoscută uniforma și modul cum sunt înarmați acești paraşutişti, atrăgând în acelaș timp atenția că ei poartă deasupra uniformei un echipament special, după cum se obișnuește în toate statele la armele speciale și după cum s'a putut dealtminteri constata la toate paradele armatei germane, începând din anul 1936. Nota adaogă că orice tratament în contrazicere cu dreptul ginților, aplicat paraşutiştilor germani capturați în Anglia va avea ca urmare grele represalii împotriva aviatorilor englezi aflați prizonieri în Germania.

Aducerea la cunoștință a acestui demers al guvernului german face să se pună întrebarea, dacă el poate fi considerat ca un indiciu că înaltul comandament german a hotărît să treacă dela atacurile aeriene ale aviației germane la întrebuințarea altor mijloace de luptă și utilizarea altor categorii de arme împotriva Angliei.

Dacă ținem seama de creșterea din ce în ce mai mult a pierderilor aviației engleze, după cum reese din ultimul comunicat german, care indică distrugerea a 147 avioane engleze numai în cursul zilei de Duminică, nu trebuie să ne mirăm desigur că germanii vor să recurgă acum și la paraşutişti în ofensiva pe care o duce împotriva Angliei. După cum se spune aci, hotărîrea comandamentului german trebue pusă în legătură și cu anunțarea blocadei împotriva insulei britanice.

*

In ce privește blocada împotriva Angliei, se arată că succesele obținute de germani în războiul naval, duc la concluzia că actuala situație, după declararea blocadei, nu trebue considerată nici decum schimbată, mai ales în ce privește metodele de război ale Germaniei.

In acest sens se pronunță și „Berliner Boersenzeitung", oficiosul ministerului de externe german, care vorbește de „dreptul de represalii", pe care îl întrebuințează Germania, „spre a preîntâmpina războiul foamei îndreptat de Anglia împotriva Europei". Mai departe, ziarul arată că trebue considerat ca un alt motiv al blocadei și un punct de vedere pur formal, căci anunțând blocada totală germană, el spune că aceasta „va fi dusă efectiv în sensul prevăzut de dreptul ginților". Pe de altă parte ecoul pe care îl va avea blocada în celelalte țări e considerat în sensul „unei desvoltări a sentimentului de solidaritate europeană".

*

Presa germană se referă, dealtminteri numai în cazuri izolate, la discursul d-lui Willkie, contracandidatul d-lui Roosevelt la președinție, și nu citează decât părțile din acest discurs care sunt îndreptate împotriva contracandidatului d-lui Willkie.

SOSIREA DELEGAȚIEI BULGARE LA CRAIOVA

MEMBRII DELEGAȚIILOR ROMÂNĂ ŞI BULGARĂ AU LUAT PRIMUL CONTACT ERI LA ORA 12 DIM.

— Dela trimisul nostru special —

Craiova, 19 August

Azi dim., a sosit în portul Calafat delegația bulgară, fiind salutată la debarcader de către prefectul județului Tulcea și d. Alexandru Georgescu, secretar de legație, care au însoțit delegația bulgară până la Craiova.

COMPUNEREA DELEGAȚIEI BULGARE

Delegația se compune din d-nii: Svetoslav Pomenoff, ministru plenipotențiar, prim-delegat; Teohar Papazoff, fost consilier la înalta curte de Casație, membru al curții de Arbitraj dela Haga, delegat; consilierii tehnici ai delegației bulgare sunt d-nii: locotenent general Gh. Popoff, comandant al Corpului de Armată dela Varna; Angheloff, secretar general al ministerului de interne; Alexandru Moloff, director general al Datoriei publice. Din secretariatul general al delegației bulgare fac parte d-nii: Ivan Stantcheff, șef de secție la direcția presei, secretar general; Panaiot Tchopoff, consilier de legație, șef de secție la direcția politică, secretar general; Stanislas Palan, secretar de legație; Hristo Boiatcheff, secretar de legație și Alexandru Kassaroff, redactor la direcția presei.

SOSIREA LA CRAIOVA

Delegația bulgară a părăsit Calafatul la ora 8 și a sosit la Craiova la ora 10, fiind salutată la gară, în numele guvernului român de către d. Dinu Simian, rezident regal al ținutului Olt, iar în numele d-lui M. Manoilescu, ministru de externe, de d. Mihail Stănescu, consilier de ambasadă, directorul protocolului. A fost deasemenea de față primarul orașului Craiova și d. Cantemir, secretar de legație, atașat pe lângă delegația bulgară.

La eșirea din gara Craiova, delegația a fost condusă la Palatul Mihail, unde este găzduită pe tot timpul conferinței.

PRIMELE LUCRĂRI

Cea dintâi întâlnire a celor două delegații a avut loc la ora 12 în palatul rezidenței regale. In primul rând s'au făcut prezentările membrilor delegațiilor ale consilierilor technici, ale experților și ale secretarilor. După aceia d. ministru Al Cretzeanu a rostit o alocuțiune, la care a răspuns d. ministru Svetoslav Pomenoff. S'au verificat apoi deplinele puteri ale delegaților, fixându-se în sfârșit programul de lucrări al conferinței.

DELEGAȚIA ROMÂNĂ

Delegația română este compusă astfel: d. Alexandru Cretzeanu, ministru plenipotențiar, fost subsecretar de stat la ministerul afacerilor străine; Horia Grigorescu, fost subsecretar de stat. In calitate de consilieri technici fac parte din delegația noastră d-nii: general Gheorghe Potopeanu, consilier militar și Henri Georges Meitani, consilier juridic.

Secretariatul general al delegației este asigurat de către d. Gheorghe Elefterescu, consilier

(Continuare în pag. 2-a)

ARTILERIE GREA

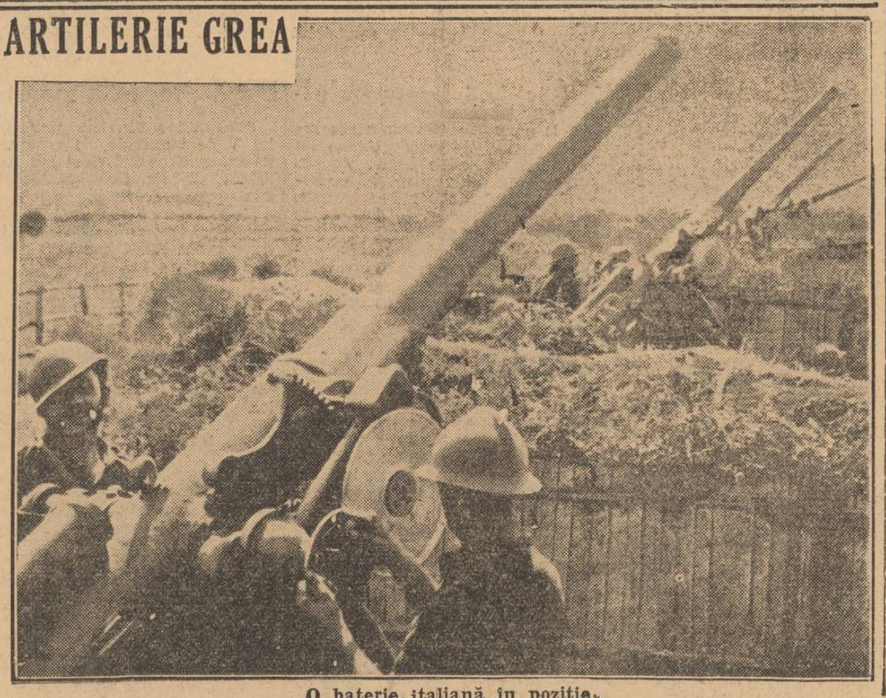

O baterie italiană în poziție

DACĂ LONDRA AR CĂDEA SUB CONTROLUL TRUPELOR GERMANE

Tokio, 19 (Rador). — *Corespondentul agenției DNB transmite:*

Agenția „Domei" anunță că ambasadorul japonez la Londra, d. Sigemitsu, a telegrafiat ministerului afacerilor străine al Japoniei că guvernul britanic a dat ordin locuitorilor, cu privire la modul lor de a se comporta în cazul când Londra ar cădea sub controlul trupelor germane.

Noul statut al medicilor în Franța

Geneva, 19 (Rador). — **Corespondentul agenției D.N.B. transmite:**

Monitorul Oficial francez publică o lege prin care se prevede că medicii vor putea exercita profesiunea lor în Franța numai dacă posedă naționalitatea franceză și dacă și părinții lor se bucurau de naționalitatea franceză.

Se pot face excepții, pentru persoanele care au dobândit merite științifice în favoarea Franței, care au luptat în armata franceză în timpul marelui război, în războiul din anul 1939 și însfârșit pentru cei care au obținut naționalitatea franceză înainte de 18 Noembrie 1918.

UN INSTANTANEU RAR

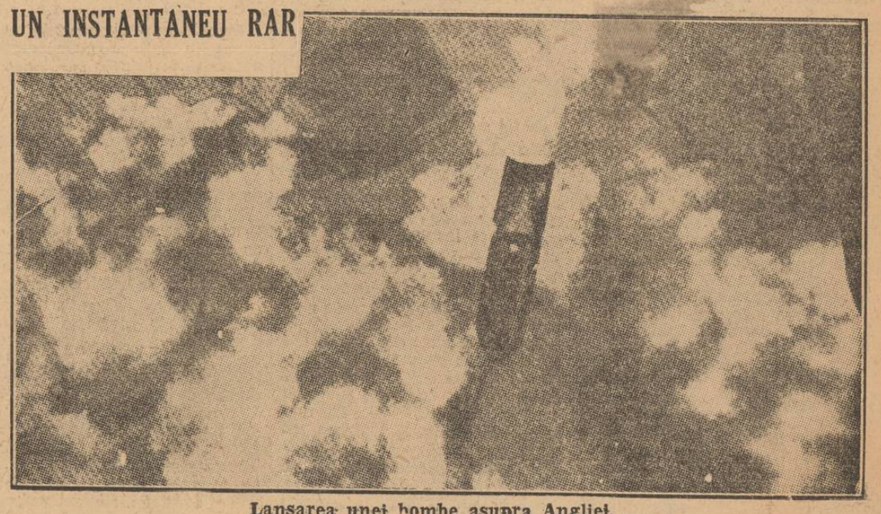

Lansarea unei bombe asupra Angliei